

فرانسه یکی از ۱۰ کشور برتر تولید کننده شیر خام در جهان

فرانسه دومین کشور اروپایی از نظر میزان تولید شیر است. صنعت گاویشیری یک فعالیت اقتصادی مهم در فرانسه محسوب می شود. محصولات لبنی نقش مهمی در رژیم غذایی مردم ایفا می کند، بطوریکه سرانه مصرف شیر به ازای هر نفر ۳۵۰ کیلوگرم است. جمعیت گاویشیری فرانسه ۳/۷ میلیون راس است. اندازه گله ها به طور میانگین ۵۰ راس بوده و بیش از ۲۰ نوع نژاد در فرانسه وجود دارد.

تولیدات

فرانسه پیشتاز تولید لبنیات در اتحادیه اروپا است. به طوریکه ۱۶ درصد از گله های گاویشیری (۳/۷ میلیون راس)، ۱۸ درصد از شیر صنایع لبنی (۲۴/۵ میلیون تن)، ۲۲ درصد از تولید پنیر (۱/۹ میلیون تن)، ۲۰ درصد از تولید کره (۴۱۰ هزار تن)، ۲۸ درصد شیر خشک فاقد چربی (۳۵۵ هزار تن) و ۱۷ درصد شیر خشک کامل (۱۱۵ هزار تن) در اتحادیه اروپا متعلق به فرانسه است.

تعاونی های بزرگ گاویشیری و شرکت های خصوصی، مشارکت قابل توجهی در حفظ تعادل مثبت تجارت در زمینه محصولات کشاورزی و مواد غذایی فرانسه دارند. ۵ گروه عمده صنایع لبنی فرانسه در سطح بین الملل عبارتند از:

- Lactalis: فروش سالانه ۱۲/۶ میلیارد یورو
- Danone: فروش سالانه ۱۱/۲ میلیارد یورو
- Sodiaal: فروش سالانه ۴/۴ میلیارد یورو
- Bongrain: فروش سالانه ۴ میلیارد یورو
- Bel: فروش سالانه ۲/۵ میلیارد یورو

علاوه بر این ۱۵ صنایع لبنی کوچکتر با فروش سالانه ۲۰۰ میلیون یورو در حال فعالیت هستند.

در فرانسه دو دسته عمده محصولات لبنی تولید می شود:

۱. مواد اولیه

مواد اولیه شامل کالاهای مصرفی کارخانه‌های مواد غذایی محلی و صادرات (شیرخشک، کره و پودر آب پنیر) می‌باشد. انتظار می‌رود که خاتمه مقررات سهمیه بندی تولید شیر در اتحادیه اروپا باعث افزایش تولید شیر و صادرات مطابق با افزایش تقاضای جهانی شود. همچنین فرانسه در حال گسترش ظرفیت تولیدی خود در زمینه محصولات لبنی خشک شامل عمدتاً شیر خشک، پودر آب پنیر و شیر خشک نوزاد می‌باشد. فرانسه در حال ساخت ۹ سیستم خشک کن صنعتی به ارزش ۳۰۰ میلیون یورو است. افزایش صادرات شیر خشک فاقد چربی از فرانسه ممکن است بر صادرات ایالات متحده تاثیر بگذارد، زیرا محصولات امریکایی و فرانسوی در بازارهای جهانی رقابت می‌کنند.

۲. محصولات مصرف گرا

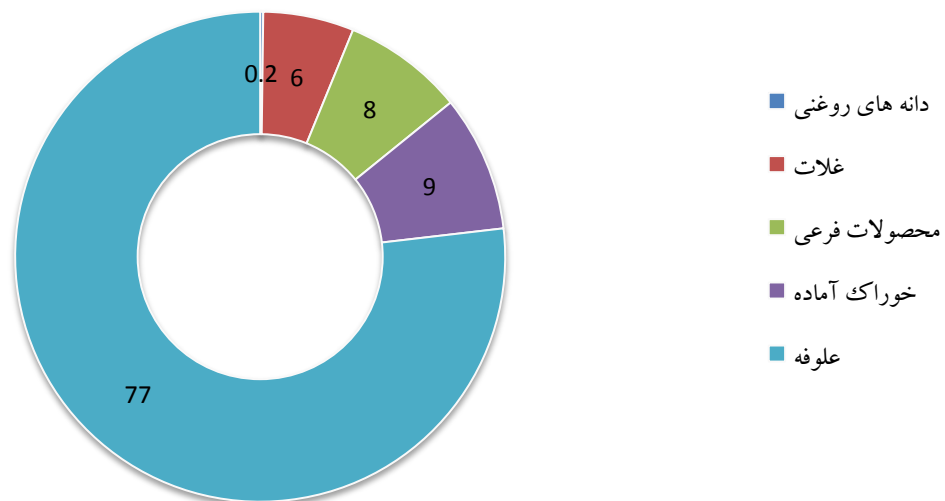
محصولات مصرف گرا شامل پنیر (بیش از ۳۰۰ نوع پنیر در فرانسه تولید می‌شود که سالانه معادل ۳/۷ میلیون تن پنیر است)، شیرخام، ماست و کره است که عمدتاً در داخل کشور و در بازارهای اروپایی مصرف می‌شود. در حدود ۱۳ درصد از کل شیر دریافتی برای تولید محصولات با کیفیت بالا مصرف می‌شود که ۱۰ درصد آن تحت عنوان Geographical Indications (GIs)، ۲ درصد آن به صورت محصولات ارگانیک و یک درصد آن تحت عنوان Mountain (در فرانسه Montagne گفته می‌شود) فروخته می‌شود. محصولات لبنی که تحت GIS به فروش می‌رسند، توسط یک صنعت گسترده با وزن اقتصادی بالا هم از نظر فروش و هم شغل تولید می‌شوند. این صنعت به طور کلی به منظور توسعه روستایی، چشم انداز مدیریت و کیفیت بالای تولید مواد غذایی در فرانسه توسعه یافته است. فرانسه در مذاکرات تجاری بین المللی طرفدار قوی GIS بوده و خواهد بود.

هزینه های تولید

بر اساس مطالعات انجام شده در موسسه اصلاح نژاد دام فرانسه، گاوداری های فرانسه با وجود تولید شیر بالا به ازای هر گاو، کمتر از سایر کشورها وابسته به خوراک آماده هستند. دلیل اصلی آن تولید علوفه به عنوان منبع عمده خوراک، در محل گاوداری است. با این وجود با افزایش قیمت ذرت و سویا میزان تولید شیر و درآمد دامداران فرانسوی تحت تاثیر قرار می گیرد.

در فرانسه میانگین مصرف خوراک سالانه گاوهای شیری ۶۷۵۴ کیلوگرم به ازای هر راس گاو در سال است. ۷۸ درصد جیره غذایی را علوفه تشکیل می دهد که دو جز اصلی آن مرتع و سیلاژ ذرت است. سایر اجزا شامل ۹ درصد خوراک آماده، ۸ درصد محصولات فرعی مثل کنجاله سویا و کلزا، ۵ درصد غله شامل جو، ذرت و گندم و کمتر از ۱ درصد دانه های روغنی مثل کلزا است.

ترکیب خوراک

صادرات

فرانسه، صادر کننده اصلی محصولات لبنی به کشورهای عضو اتحادیه اروپا است. محصولات لبنی صادر شده به کشورهای خارج از اتحادیه اروپا به طور عمده عبارتند از:

مقدار (هزار تن)	سهم از صادرات اتحادیه اروپا (درصد)	محصول
۱۱۰	۱۹	شیر خشک فاقد چربی
۱۰۷	۱۵	پنیر
۳۳	۸	شیر خشک کامل

در دهه گذشته فرانسه به طور معنی داری صادرات پنیر، شیر خشک و پودر آب پنیر را افزایش داد در حالیکه همچنان وارد کننده اصلی کره باقی ماند. در حالیکه اتحادیه اروپا صادر کننده اصلی کره است، فرانسه به دلیل افزایش تقاضای داخلی برای کره از صنایع غذایی، وارد کننده اصلی کره است.

داد و ستد با آمریکا: ایالات متحده و فرانسه بر سر شیر خشک فاقد چربی در بازارهای جهانی، عمدتاً چین، مکزیک، الجزایر و نیجریه رقابت می کنند. خاتمه قوانین مرتبط با سهمیه بندی تولید فرآورده های لبنی در اتحادیه اروپا می تواند تولید و صادرات شیر خشک فاقد چربی فرانسه را افزایش دهد و بنابراین بر تجارت ایالات متحده تاثیر خواهد شد. عمده صادرات لبنی فرانسه به ایالات متحده پنیر است.

داد و ستد با چین: جالب توجه است که صادرات برخی محصولات لبنی از فرانسه به چین اخیراً به میزان قابل توجهی افزایش یافته است. به دلیل چندین مساله مربوط به ایمنی مواد غذایی در چین، تعداد بیشتری از مصرف کنندگان در چین ترجیح می دهند که محصولات لبنی وارداتی از سایر کشورها از جمله اتحادیه اروپا را خریداری کنند. پس از انتشار خبر رسوایی مرگ نوزادان چینی به دلیل مصرف شیر خشک های تولید داخلی چین، تقاضا برای مصرف شیر خشک های وارداتی افزایش یافت. صنعت لبنیات فرانسه خود را یکی از معدود کشورهای جهان از نظر تولید محصولات با کیفیت بالا و قادر به پاسخگویی به تقاضای کشور چین نشان داد.

تأثیر فرانسه بر سیاستهای اتحادیه اروپا در زمینه صنعت گاوشیری

در سال ۲۰۱۲ اتحادیه اروپا مقرراتی را تحت عنوان Dairy Package تنظیم کرد که شامل موارد زیر بود:

- افزایش روابط قراردادی بین تولید کنندگان شیر و صنایع لبنی
- افزایش قدرت جمعی تولید کنندگان، از طریق ایجاد سازمانهای تولید کنندگان (POs) که حق شرکت در مذاکرات مربوط به قراردادهای تحویل شیر با صنایع لبنی را از طرف دامدارن عضو دارند.
- ایجاد قوانینی برای سازمان های بین المللی که می تواند همکاری های بین بخش های مختلف صنعت گاوشیری را بهبود بخشد.

فرانسه تأثیر قابل توجهی در ایجاد Dairy Package اتحادیه اروپا داشت. سازمان بین المللی فرانسه National Inter-Branch Center (CNIEL) نام دارد که در زمینه اقتصاد صنعت گاوشیری فعالیت می کند. این سازمان مرکزی برای ارتباطات بین تولید کنندگان شیر و صنایع لبنی است که پیشنهاداتی را برای تعیین قیمت شیر ارائه می دهد. پس از ایجاد Dairy Package در اتحادیه اروپا، CNIEL اکنون مجاز به ایجاد شاخص های قیمت شیر است و آنها را به عنوان مرجع برای کشاورزان و صنعت ارائه می دهد.

منابع

IFCN Dairy Report 2016

France's Dairy Market Situation - Perspectives on EU Policy and on TTIP

Corporate political activity of the dairy industry in France: an analysis of publicly available information.